

LUCYNA STANISZEWSKA

Milczenie organów administracji jako instytucja materialnego i procesowego prawa administracyjnego

Streszczenie

Celem artykułu jest zbadanie instytucji tzw. „milczącego załatwienia sprawy”, uregulowanej w Kodeksie postępowania administracyjnego, a także w przepisach prawa materialnego.

W Polsce obowiązuje wiele regulacji prawnych, w których ustawodawca z brakiem działania administracji wiąże pozytywne skutki prawne. Te szczegółowe zasady wywoływania skutków prawnych są bardzo różne. Powodują wiele wątpliwości zarówno na poziomie teoretycznym, jak i praktycznym, dlatego też powstają liczne pytania dotyczące poszukiwania sposobów usprawniania administracji. Ogólna klauzula pozytywnej lub negatywnej fikcji orzekania w sprawach administracyjnych jest stosowana w wielu systemach prawnych. W polskim porządku prawnym wciąż nie istnieje prawna definicja milczącego załatwienia sprawy, co powoduje problemy w jego klasyfikacji w ramach prawnych form administracji.

Artykuł ukazuje, że samo wprowadzenie regulacji proceduralnych nie doprowadzi do przełomu w instytucji milczącego pozytywnego rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli ustawodawca nie będzie rozsądnie dobierać rodzajów spraw, w których można zastosować milczenie. Bez wątplenia, zarówno materialne, jak i proceduralne zasady dotyczące uregulowania milczącego załatwienia sprawy są konieczne i niezbędne. Jeśli chodzi o prawo materialne, powinno ono stanowić przemyślane regulacje stosowania milczenia organów administracyjnych, bez naruszania interesu publicznego lub interesów wnioskodawcy, a także innych stron postępowania. Natomiast przepisy proceduralne mają gwarantować ochronę praw administrowanych przed beczynnością organów i przewlekłością postępowań.

Należy zatem postulować przemyślane kwalifikowanie przez ustawodawcę spraw do rozpoznawania w trybie uproszczonym oraz stanowienie przepisów szczególnych nadających kompetencję organom administracji do załatwienia spraw milcząco, tak by instytucja ta realizowała zamierzone cele usprawnienia administrowania, a jednocześnie nie naruszała praw i gwarancji proceduralnych stron postępowania, w stosunku do których milczenie wywołuje skutki prawne.

Słowa kluczowe: milczenie administracyjne – fikcja rozstrzygnięcia – bierność administracji